

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนแม่
ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศ

จัดทำโดย นางณปภัช ละออเอี่ยม

ตำแหน่ง นักพัฒนาสังคมชำนาญการ

ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตประเวศ

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๓๕
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

คำนำ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับต้น รุ่นที่ ๓๕ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศ เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกองทุนแม่ของแผ่นดินให้มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอตามแผนที่กำหนดเพื่อดำรงรักษาไว้ซึ่งสถานะของชุมชนเข้มแข็งปลอดภัยปลอดยาเสพติดได้

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณอาจารย์สุวดี ไพนอนนท์ หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตภาษีเจริญ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการจัดทำรายงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และหวังว่ารายการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าต่อไป

สารบัญ

	หน้า
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๒
เป้าหมาย	๒
ความรู้ที่ใช้ในการจัดทำรายงาน	
-แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร	๒
-หลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน	๓
-หลักธรรมาภิบาลด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน	๔
-ความรู้ด้านมนุษยสัมพันธ์	๔
-หลักการ PDCA	๔
-หลักการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายในองค์กรของหน่วยงานด้วย SWOT Analysis	๕
-ปรัชญาแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดิน	๗
กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	๘
ระยะเวลาการดำเนินการ	๙
งบประมาณ	๙
แนวทางการติดตามและประเมินผล	๑๐
ข้อเสนอแนะ	๑๒
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

๑. ชื่อเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศ

๒. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญ จัดได้ว่าอยู่ในชั้นวิกฤต โดยสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดได้ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างรวดเร็ว ได้ส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของประชาชนและศักยภาพการพัฒนาประเทศในอนาคต จำเป็นต้องใช้ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๔๖ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทรงห่วงใยต่อปัญหาเสพติดที่แพร่ระบาดในสังคมไทยทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ พระองค์ได้เสด็จแปรพระราชฐานเยี่ยมพสกนิกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พระองค์ได้เสด็จเยี่ยมราษฎรของหมู่บ้านที่เคยมีปัญหาเสพติดและสามารถแก้ไขปัญหาด้วยพลังประชาชนที่ อ.วังสามหมอ จ.อุดรธานี ตามกระบวนการชุมชนเข้มแข็งด้วยการใช้แนวทางสันติวิธี ให้ผู้เคียดแค้น เคียดเสพ ในระดับหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากผู้ที่เคยเป็น “ภาระ” ให้กลับมาเป็น “พลัง” ในการแก้ปัญหายาเสพติดให้กับหมู่บ้านของตนเอง โดยที่ภาครัฐเป็นผู้ให้การสนับสนุน ทรงพอพระราชหฤทัยในการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีนี้อย่างมาก และในครั้งที่พระองค์ได้ประทับแรม ณ พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์และได้เสด็จลงเยี่ยมราษฎรที่เป็นมวลชนกลุ่มต่าง ๆ ที่ไปเข้าเฝ้า ณ โครงการชลประทานสกลนคร (ห้วยเตี้ยก) อ.ภูพาน จ.สกลนคร โดย พล.ต.อ.ชิตชัย วรรณสถิต เลขาธิการ ป.ป.ส. (ในขณะนั้น) จึงได้ขอพระราชทานวโรกาสนำตัวแทนกลุ่มราษฎรอาสาป้องกันยาเสพติดเข้าเฝ้าด้วย มีการแสดงละครหน้าพระที่นั่งเพื่อสื่อให้ทอดพระเนตรถึงการแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยพลังของชุมชน และการให้อภัยผู้เคียดแค้น ผู้เสพในหมู่บ้านตามแนวสันติวิธี แล้วมีการปฏิญาณตนขอเลิกยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด กลับมาเป็นพลังในการแก้ปัญหายาเสพติดของชาติ ในวันนั้นพระองค์ได้พระราชทานทรัพย์สินส่วนพระองค์ให้กับเลขาธิการ ป.ป.ส. จำนวนหนึ่งเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับประชาชน ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งราษฎรอาสาสมัครทั้งหลายจึงมีความเห็นร่วมกันว่าพระราชทานทรัพย์ที่ได้พระราชทานนั้นถือว่าเป็นมงคลสูงสุด เป็นเสมือนพระราชปณิธานของพระองค์บรรลุผลซึ่งย่อมหมายถึงความสงบสุขร่มเย็น ปราศจากปัญหาเสพติด จึงได้พระราชทานทรัพย์สินพระราชทานนี้ว่า “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” จึงนำพระราชทรัพย์มาสมทบกับงบประมาณ ป.ป.ส. จัดตั้งเป็นกองทุนแม่ของแผ่นดินเพื่อมอบเป็นเงินกองทุนให้กับชุมชนเริ่มต้นกองทุนละ ๘,๐๐๐.-บาท และมีการระดมทุนจากทุนศรัทธาและทุนปัญญา ชุมชนจะนำไปใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด รวมทั้งปัญหาอื่น ๆ จนสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนบนวิถีความพอเพียง ไม่ว่าจะเป็นการสมทบทุนช่วยเหลือการบำบัดรักษาของผู้เสพยาเสพติด การส่งเสริมอาชีพ การสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มเสี่ยงยาเสพติดและกิจกรรมเยาวชน ทุนการศึกษาของเยาวชน การช่วยเหลือความเดือดร้อนต่าง ๆ ในชุมชนจนแทบจะกล่าวได้ว่าเป็นกองทุนที่รวมจิตใจของผู้คน เพื่อช่วยเหลือผู้คนที่ทุกข์ยากนับเป็นทุนเริ่มต้นแห่งความดีงาม โดยสำนักงานเขตได้คัดเลือกชุมชนที่มีความเข้มแข็งในการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด เข้ารับพระราชทานทรัพย์สินกองทุนแม่ของแผ่นดิน สำนักงานเขตละ ๑ ชุมชน ๑ กองทุน ปัจจุบันในพื้นที่เขตประเวศ มีจำนวน ๑๗ ชุมชน ที่เข้ารับพระราชทานทรัพย์สินกองทุนแม่ของแผ่นดิน

มีกรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ตลอดจนกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๕๔ พระราชบัญญัติกำหนดแผนขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ และกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันมีชุมชนที่จัดตั้งเป็นชุมชน

ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยชุมชนและกรรมการชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๒,๐๖๗ ชุมชน กรุงเทพมหานครจึงให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาเสพติด เพราะเป็นพื้นที่พิเศษ จึงได้มอบนโยบายผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศอ.ปส.กทม. สำนักอนามัย สำนักพัฒนาสังคม ขับเคลื่อนนโยบายกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยมีสำนักงาน ป.ป.ส.กทม.เป็นหน่วยงานประสานและสนับสนุนการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๑.๒ ปลอดภัยอาชญากรรมและยาเสพติด เป้าประสงค์ที่ ๑.๒.๒.๑ เพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเฝ้าระวังยาเสพติด

สำนักงานเขตประเวศ มีจำนวนประชากรตามทะเบียนบ้าน ๑๗๘,๒๙๐ คน (ข้อมูลเดือนธันวาคม ๒๕๖๑) มีชุมชนตามระเบียบกรุงเทพมหานคร (ข้อมูลเดือนธันวาคม ๒๕๖๑) จำนวน ๔๓ ชุมชน จำนวนบ้านในชุมชน ๙,๑๖๗ หลัง มีประชากรพักอาศัยในชุมชน จำนวน ๔๑,๕๑๒ คน การดำเนินงานนโยบายดังกล่าวได้มอบให้ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม เป็นผู้รับผิดชอบจากการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศที่ผ่านมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๘ จนถึงปัจจุบัน โดยบางชุมชนไม่มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานเท่าที่ควรเงินกองทุนยังไม่โตขึ้นและไม่นำเงินไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของกองทุนแม่ของแผ่นดิน ดูได้จากผลการตรวจสอบสุขภาพกองทุนแม่ของแผ่นดินประจำปี ๒๕๖๑ แบ่งเป็น ๓ ระดับคือ ระดับ A จำนวน ๔ ชุมชน B จำนวน ๑๒ ชุมชน และ C จำนวน ๑ ชุมชน จากผลดังกล่าวจึงได้มีการอบรมให้ความรู้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศ เพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเข้าใจในการดำเนินการกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศ

๒. เพื่อเป็นการขับเคลื่อนและพัฒนาการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.เป้าหมาย

๑. จัดอบรมให้ความรู้การจัดทำแผนปฏิบัติงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศ และกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศมีแผนปฏิบัติงานจำนวน ๑๗ ชุมชน

๒. กองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างน้อย ๓ กิจกรรมต่อปี

๕.ความรู้นำมาใช้ในการจัดทำรายงานฯ

๕.๑ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

การบริหารส่วนใหญ่มุ่งเน้นถึงการบริหารราชการ คำศัพท์ที่ใช้มีอยู่ ๒ คำ คือ การบริหาร (Administration) นิยมใช้กับการบริหารราชการหรือการจัดการเกี่ยวกับนโยบาย ศัพท์อีกคำคือเพื่อการจัดการ (Management) นิยมใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชนหรือการดำเนินนโยบายตามที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม คำว่าการบริหารกับคำว่าการจัดการมีความหมายเหมือนกัน จึงจำเป็นต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลปะเพื่อเอาคนและทรัพยากรที่มีอยู่มารวมกันแล้วอำนวยความสะดวกให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ

การบริหารจัดการมี ๔ องค์ประกอบ คือ การวางแผนเป็นกระบวนการทำหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายและการตัดสินใจทางเลือกที่ดีที่สุด เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ การจัดองค์กรเป็นกระบวนการ ทำหน้าที่เกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์ และทรัพยากรอื่น ๆ ที่ไม่ใช่มนุษย์ เพื่อให้แผนที่วางไว้สามารถดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จได้ การเป็นผู้นำกระบวนการต้องทำหน้าที่เกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจให้ผู้อื่นทำงานมุ่งสู่เป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญการควบคุมเป็นกระบวนการที่มุ่งไปสู่การออกกฎระเบียบ วิธีปฏิบัติในการทำกิจกรรมขององค์กรให้ได้ผลลัพธ์ตามมาตรฐานและเป้าหมายที่องค์กรพึงประสงค์มีขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

๑. การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนหรือกำหนดการทำงานขององค์กรไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ในการบริหารงานใด ๆ จำเป็นต้องวางแผนเป็นประการแรก เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติ การวางแผนจะต้องจัดทำทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว สิ่งที่ต้องคำนึงเสมอจะทำอะไร (What) จะทำอย่างไร (How) จะใช้เงินเท่าใด (How Many) จะให้ใครเป็นผู้นำ (Who) จะกระทำที่ไหน (Where) และทำเมื่อไร(When)

๒. การจัดองค์กร (Organizing) หมายถึงการจัดองค์กรหรือจัดหน่วยงานโดยการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานและกำหนดสายการบังคับบัญชาในลักษณะของหน่วยงานหลัก (Line) หน่วยงานที่ปรึกษา (Staff) และหน่วยงานช่วย (Auxiliary) การจัดองค์กรอาจจะแสดงไว้ในรูปแบบแผนภูมิองค์กรเพื่อให้เกิดการสื่อความเข้าใจในองค์กรเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบสายการบังคับบัญชาและการติดต่อสื่อสาร

๓. การนำ (Leading) หมายถึง การที่ผู้นำใช้การโน้มน้าวให้สมาชิกองค์กรปฏิบัติตามคำสั่งของตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการทำงาน นอกจากนี้ยังรวมถึงการติดต่อสื่อสาร การสั่งการ และการจูงใจในองค์กร

๔. การควบคุม (Control) หมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรว่าสมาชิก องค์กรที่เป็นผู้ปฏิบัติงานได้ปฏิบัติเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่โดยดูจากการปฏิบัติงานจริงเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานและแผนในการทำงาน

๕.๒ หลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

หมายถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามา มีส่วนร่วมกับภาครัฐ ซึ่งสามารถแบ่งระดับของการสร้างมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

๑. การให้ข้อมูล (Inform) คือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุดแต่เป็นระดับที่สำคัญ เพราะเป็นก้าวแรกของการที่ภาครัฐจะเปิดโอกาสให้ประชาชน เข้าสู่กระบวนการการมีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ วิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ จัดหมายข่าวจัดการแถลงข่าว การติดประกาศและการให้ข้อมูลต่าง ๆ ทางเว็บไซต์

๒. การรับฟังความคิดเห็น (Consult) เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็น เพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ การแสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์

๓. การเกี่ยวกัน (Involve) เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือร่วมเสนอแนะทางที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณา เป็นทางเลือกในการบริหารงานของภาครัฐ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะประชาพิจารณ์ การตั้งคณะกรรมการเพื่อเสนอแนะประเด็นนโยบาย

๔. ความร่วมมือ (Collaboration) เป็นการให้กลุ่มประชาชนผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วมโดยเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น คณะกรรมการที่มีฝ่ายประชาชนร่วมเป็นกรรมการ

๕. การเสริมอำนาจแก่ประชาชน (Empower) เป็นขั้นที่บทบาทประชาชนในระดับสูงที่สุดโดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงมติในประเด็นสาธารณะต่าง ๆ การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นเรื่องละเอียดอ่อนต้องมีการพัฒนาให้ความรู้ ความเข้าใจในการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

๕.๓ หลักธรรมาภิบาลด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

หลักการมีส่วนร่วม (Participation) เป็นหนึ่งในหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือที่เรียกว่า หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ซึ่งหลักธรรมาภิบาลนี้ เป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาการทำงานของภาครัฐ (Public Sector) ภาคเอกชน (Private Sector) หรือองค์กรสังคมต่าง ๆ (Civil Society) ธรรมาภิบาล หมายถึง หลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี มีประสิทธิภาพ มีความเป็นธรรมทางสังคม สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ มีระบบการทำงานอย่างมีหลักการ และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีระบบราชการที่เคารพในสิทธิของพลเมืองและมีกระบวนการทำงานที่โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ธรรมาภิบาลทำหน้าที่เป็นกลไก เครื่องมือและแนวทางการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกันของภาคเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เน้นความจำเป็นของการสร้างความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๕.๔ ความรู้ด้านมนุษยสัมพันธ์

มนุษยสัมพันธ์ คือ วิชาที่ว่าด้วยศาสตร์และศิลปะ เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลเพื่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจในการทำงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เทคนิคการสร้างมนุษยสัมพันธ์ เช่น ยิ้มแย้มแจ่มใส ปราศรัยด้วยไมตรี มีความจริงใจ ให้ความสำคัญสัมพันธ์พร้อมมารยาท ประสานงานเป็นทีม

๕.๕ หลักการ PDCA คือ วงจรการบริหารงานที่มีคุณภาพ เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศ โดยดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานของแต่ละกองทุนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งจะต้องวางแผนการดำเนินงานการปฏิบัติงานตามขั้นตอน การตรวจสอบ ติดตามผลและแก้ไขปัญหา มี ๔ ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ P= Plan คือการวางแผน รวมถึงการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน วิธีและขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายของกระบวนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ ๒ D= Do คือ การดำเนินงานตามแผนหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานที่วางไว้ อย่างมีระบบและต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ ๓ C = Check คือ การตรวจสอบความถูกต้องของการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนที่กำหนด และติดตามความก้าวหน้าเพื่อประเมินปัญหาเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงคุณภาพ

ขั้นตอนที่ ๔ A = Action คือ การดำเนินงานให้เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นซึ่งต้องเป็นไปตามแผนและวัตถุประสงค์กระบวนการ หรือการรายงานสรุปผลการดำเนินงานต่อผู้บริหารเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานครั้งต่อไปให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

๕.๖ การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมภายในองค์กรของหน่วยงานด้วย SWOT Analysis เพื่อเป็นเครื่องมือที่จะศึกษาหาสาเหตุเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกและภายในที่มีผลต่อการดำเนินการอบรมให้ความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่กองทุนแม่ของแผ่นดินเขตประเวศ ดังนี้

๑. จุดแข็ง (Strength :S)

๑.๑ สำนักงานเขต มีเครื่องมือในการบริหารจัดการ (๔M) บุคคลมีความพร้อมและยังมีส่วนราชการอื่น ๆ สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและบริการประชาชนได้

๑.๒ สำนักงานเขต มีผู้อำนวยการเขตในฐานะหัวหน้าหน่วยงานสามารถสั่งการส่วนราชการที่เกี่ยวข้องภายในเขต เช่น ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม, ฝ่ายเทศกิจ, ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ, ฝ่ายการศึกษา และฝ่ายปกครอง

๑.๓ สำนักงานเขต มีคณะกรรมการศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระดับเขต (ศป.ปส.เขต) เป็นกลไกสำคัญในการอำนวยความสะดวกด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๑.๔ สำนักงานเขต มีคณะทำงานดำเนินการกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับเขตเป็นคณะทำงาน และประสานติดตามสนับสนุนโดยเฉพาะ มีเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน มีกลุ่มสาธารณประโยชน์ที่สนับสนุนการทำงานระดับพื้นที่ อาทิ อาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน และกรรมการชุมชน

๑.๕ สำนักงานเขต มีงบประมาณประจำปีของกรุงเทพมหานครเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสนับสนุนการดำเนินงานของกรรมการชุมชน (เงินสนับสนุนการพัฒนาชุมชน) เดือนละ ๕,๐๐๐.-บาท ๗,๕๐๐.-บาท และ ๑๐,๐๐๐.-บาท ตามขนาดของชุมชน

๑.๖ สำนักงานเขต สามารถประสานงานติดต่อหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนได้ อาทิ สำนักงานปส. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมการพัฒนาชุมชน กองร้อยรักษาความสงบเขตประเวศ และเครือข่ายภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง

๒. จุดอ่อน (Weakness : W)

๒.๑ แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานราชการอื่นและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของสำนักงานเขตไม่สอดคล้องกัน รวมทั้งแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๕๖-พ.ศ.๒๕๗๕) นโยบายของผู้บริหารไม่เชื่อมโยงกันขาดการบูรณาการ ต่างฝ่ายต่างทำ ยังไม่สามารถสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชนได้

๒.๒ การตั้งคำของบประมาณประจำปี ยังไม่มีผู้แทนภาคประชาชนเข้าร่วมพิจารณาด้วย ส่วนใหญ่จะมีแต่ผู้แทนส่วนราชการร่วมจัดทำ จึงทำให้ขาดการเสนอแนะจากภาคประชาชนที่จะมาเข้าร่วม คิดรวบรวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการและร่วมรับผลประโยชน์

๒.๓ วิทยาการกระบวนการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินไม่สามารถโน้มน้าวขับเคลื่อนงานได้ ขาดความร่วมมือ ขาดการยอมรับในพื้นที่

๒.๔ งบประมาณที่จะนำมาพัฒนา ปรับปรุง และดำเนินการ ส่วนใหญ่จะเป็นเงินอุดหนุนรัฐบาลผ่านทางสำนักงาน ป.ป.ส. ซึ่งจัดสรรให้น้อยมากและไม่ต่อเนื่อง บางปีจัดสรรมาให้ล่าช้ามากทำให้การจัดทำโครงการฯและเบิกจ่ายงบประมาณไม่ทันปีงบประมาณ

๒.๕ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านยาเสพติด มีคนเดียวในฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม มีหน้าที่หลายประการจึงทำให้ไม่มีเวลาในการติดตามและประเมินผลได้อย่างละเอียดและต่อเนื่อง

๓.โอกาส (Opportunity:O)

๓.๑ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญเรื่องยาเสพติด โดยประกาศเป็นวาระแห่งชาติและถือเป็นภัยคุกคามประเทศ

๓.๒ รัฐบาลกำหนดมาตรการการดำเนินงานในหมู่บ้านชุมชนและการมีส่วนร่วมภาคประชาชนไว้ในนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปี ๒๕๖๐ โดยได้น้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทานกองทุนแม่ของแผ่นดิน มาขยายหมู่บ้านชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินใหม่ให้ครอบคลุมร้อยละ ๕๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชน ทั่วประเทศ (๘๑,๙๐๕ แห่ง) ภายในปี ๒๕๖๕ และรักษาคุณภาพหมู่บ้านชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินเดิม (๒๐,๑๓๕ แห่ง) ให้เป็นพื้นที่ต้นแบบ

๓.๓ แผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๗๕) กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์หรือวิสัยทัศน์ย่อยในมิติของวิสัยทัศน์กรุงเทพมหานคร ไว้คือ ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๑.๒ ปลอดภัยอาชญากรรมและยาเสพติด เป้าประสงค์ที่ ๑.๒.๒.๑ เพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเฝ้าระวังยาเสพติด และภายในปี ๒๕๗๕ กรุงเทพมหานครจะมีความปลอดภัยจากอาชญากรรมอยู่ใน ๕ อันดับแรกของเมืองหลวงเอเชีย โดยกำหนดตัวชี้วัดจำนวนพื้นที่ชุมชนแพร่ระบาดยาเสพติดลดลง ๕ ปีแรก (๒๕๖๖-๒๕๖๐) ร้อยละ ๕๐ ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๕) ร้อยละ ๖๐ ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๕-๒๕๗๐) ร้อยละ ๗๐ ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๐-๒๕๗๕) ร้อยละ ๘๐

๓.๔ กรุงเทพมหานคร โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (พลต.อ.อัศวิน ขวัญเมือง) ได้ให้ความสำคัญและมึนโยบายด้านการมีส่วนร่วมภาคประชาชน ให้ชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้

๓.๕ มีหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง อาทิ สถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่ กองร้อยรักษาความสงบเขตประเวศ ศูนย์บริการสาธารณสุขและสำนักงาน ป.ป.ส.กทม. ให้การสนับสนุนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่

๔. อุปสรรค (Threat:T)

๔.๑ กรุงเทพมหานคร ยังไม่มีแนวทางการบริหารจัดการชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินในบริบทของชุมชนเมืองโดยเฉพาะ

๔.๒ งบประมาณดำเนินการพัฒนากองทุนแม่ของแผ่นดินจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาลเท่านั้น

๔.๓ การดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน มีหลายหน่วยงานดำเนินการ อาทิ เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับกรุงเทพมหานคร ระดับกลุ่มเขตกรุงเทพตะวันออก ระดับเขตสำนักพัฒนาสังคม สำนักงาน ป.ป.ส.กทม. ต่างก็มีแนวทางนโยบายและงบประมาณเป็นของตนเอง จึงไม่สามารถบูรณาการหรือควบคุมสั่งการได้

๔.๔ ผู้เกี่ยวข้องระดับชุมชน เช่น กรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน กรรมการชุมชน ยังขาดความตระหนัก ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมขาดการต่อยอดพัฒนากองทุนแม่ของแผ่นดิน รวมทั้งแนวทางการบริหารจัดการกองทุนแม่ของแผ่นดินจึงไม่สามารถวัดและประเมินผลความสำเร็จได้

๔.๕ คณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการกองทุน ขาดข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น ไม่มีความต่อเนื่องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด และขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ขาดแนวทางในการบริหารจัดการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในบริบทของชุมชนเมือง

๔.๖ บางชุมชนที่ได้รับการเสนอชื่อ เข้ารับพระราชทานเงินกองทุนแม่ของแผ่นดิน บางชุมชนไม่มีความพร้อม การเสนอชื่อมีทั้งภาครัฐและภาคประชาชนต่างคนต่างเสนอขาดการประสานงาน

๕.๗ ปรัชญาแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดิน

คำว่า กองทุนแม่ของแผ่นดิน มีองค์ประกอบ ๓ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ เรียกว่า เงินขวัญถุงพระราชทานเป็นพระราชทรัพย์ที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้พระราชทานให้กับหมู่บ้านและชุมชน โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ได้สมทบงบประมาณส่วนหนึ่งนำมาจัดสรรให้กับหมู่บ้านหรือชุมชนแห่งละ ๘,๐๐๐.-บาท เงินจำนวนนี้เปรียบเสมือนสิ่งทีระลึกถึงแห่งพระราชปณิธานสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เป็นเงินพระราชทานอันเป็นสัญลักษณ์แห่งประมหารกฤษฎาธิคุณเป็นล้นพ้น จึงถือเป็นเงินศักดิ์สิทธิ์อันหาที่เสมอเหมือนมิได้ จึงเก็บไว้เป็นเงินขวัญถุงในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยไม่มีการใช้จ่าย

ส่วนที่ ๒ เรียกว่า ทุนศรัทธา เป็นเงินที่ราษฎรในหมู่บ้านและชุมชนที่ได้รับกองทุนแม่ของแผ่นดินจะร่วมกันบริจาคอย่างต่อเนื่อง และรวบรวมขึ้นด้วยพลังศรัทธา สมทบเข้ากับกองทุนแม่ของแผ่นดินในแต่ละหมู่บ้าน เป็นการแสดงออกถึงทุนทางสังคมของหมู่บ้าน/ชุมชนต้องการไม่ให้เกิดปัญหาเสพติดในหมู่บ้านอย่างป็นรูปธรรม

ส่วนที่ ๓ เรียกว่า ทุนปัญญา เป็นเงินที่ราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนดังกล่าวคิดค้นขึ้นด้วยภูมิปัญญาของตนเอง ในการระดมทุนเพื่อขยายกองทุนให้กองทุนงอกเงยจนสามารถนำไปใช้เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของหมู่บ้านได้อย่างเพียงพอต่อไป

กองทุนแม่ของแผ่นดินที่เป็นผลมาจากการระดมทุนจากทุนศรัทธาและทุนปัญญา ราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนนำไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดรวมทั้งปัญหาอื่น ๆ สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนได้ บนวิถีแห่งความพอเพียง ไม่ว่าจะเป็นการสมทบทุนช่วยเหลือบำบัดรักษาของผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด การส่งเสริมอาชีพ การจัดกิจกรรมป้องกันกลุ่มเสี่ยง การส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง การสงเคราะห์ผู้ยากไร้ผู้ด้อยโอกาส การฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม จนกล่าวได้ว่า “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” คือกองทุนที่รวมจิตใจของคนเพื่อช่วยเหลือคนที่ตกทุกข์ได้ยาก นับเป็นทุนเริ่มต้นแห่งความดีงาม

การดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นการขยายพลังแห่งความดีของคนในหมู่บ้านและชุมชน เสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดความรู้ร่วมกันภายในหมู่บ้าน/ชุมชน ร่วมกันแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างยั่งยืนพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกชุมชนต่อไป

๖.กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้เกี่ยวข้อง

ลำดับ	แนวทางการดำเนินการ	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ระยะเวลา
๑.	<p>จัดทำโครงการอบรมให้ความรู้การจัดทำแผนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศ เพื่อเสนอขออนุมัติโครงการขั้นตอนการดำเนินการ</p> <p>-แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ดำเนินการ</p> <p>-จัดทำหลักสูตรในการจัดทำแผนกองทุนแม่ของแผ่นดินและจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดกระบวนการจัดทำแผนหลักสูตรประกอบด้วย</p> <p>๑.การดำเนินงานของกองทุนแม่ของแผ่นดิน</p> <p>๒.กลยุทธ์การสร้างความเข้มแข็งของกองทุนแม่ของแผ่นดิน</p> <p>๓.แผนปฏิบัติการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกองทุนแม่ของแผ่นดิน</p> <p>๔.ข้อมูลการตรวจสอบสุขภาพกองทุนแม่ของแผ่นดิน</p> <p>๕.วิธีการตรวจสอบสุขภาพกองทุนแม่ของแผ่นดิน</p> <p>๖.เกณฑ์ประเมินความเข้มแข็งของกองทุนแม่ของแผ่นดิน ๑๒ ข้อ</p> <p>๗.ศึกษาดูงานกองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างต่อเนื่อง จำนวน ๑ แห่ง(เขตใกล้เคียง)</p> <p>-ประชุมประธานกองทุนแม่ของแผ่นดินเพื่อชี้แจงและร่วมกันคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย เข้าร่วมโครงการ</p> <p>-จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เอกสารและห้องประชุม</p> <p>-จัดอบรมตามหลักสูตร</p> <p>-จัดทำแผนปฏิบัติงานของกองทุนแม่ของแผ่นดินแต่ละกองทุน จำนวน ๑๗ ชุมชน</p> <p>-ผู้เข้าร่วมโครงการศึกษาดูงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตใกล้เคียง จำนวน ๑ วัน (ประสานขอยืมรถจากสถาบันพัฒนาข้าราชการและสำนักการศึกษา)</p> <p>-ประเมินผลความพึงพอใจของโครงการ</p>	<p>-นักพัฒนาสังคมชำนาญการ การจัดทำโครงการ</p> <p>-หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมเสนอโครงการ</p> <p>-ผู้อำนวยการเขต ผู้อนุมัติโครงการ</p>	<p>เมษายน ๒๕๖๒</p>

ลำดับ	แนวทางการดำเนินการ	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ระยะเวลา
๒.	-ติดตามประเมินผลและถอดบทเรียนชุมชน กองทุนแม่ของแผ่นดิน ๑๗ ชุมชน จากการนำ แผนปฏิบัติงานไปดำเนินการตามกรอบ ระยะเวลาที่กำหนด	-คณะทำงาน กระบวนการดำเนินงาน กองทุนแม่ของแผ่นดิน -สำนักงาน ป.ป.ส.กทม. -เครือข่ายกองทุนแม่ของ แผ่นดิน	พฤษภาคม- มิถุนายน ๒๕๖๒
๓.	การติดตามและประเมินผลเพื่อรายงานให้ ผู้บังคับบัญชาทราบ นำข้อที่บกพร่องไปปรับปรุง พัฒนาดำเนินการต่อไป -ประเมินผลเป็นระยะ -สรุปผลการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นระยะ	-ฝ่ายพัฒนาชุมชนและ สวัสดิการสังคม ติดตาม ประเมินผลและรายงาน ผู้บังคับบัญชาทราบ ตามลำดับ	กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๒

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

-การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศ
จำนวน ๑๗ ชุมชน มีระยะเวลาดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ดังนี้

แนวทางการดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ					
	เม.ย. ๖๒	พ.ค. ๖๒	มิ.ย. ๖๒	ก.ค. ๖๒	ส.ค. ๖๒	ก.ย. ๖๒
จัดทำโครงการอบรมให้ความรู้การจัดทำแผนการดำเนินงาน กองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศ	↔					
-ติดตามประเมินผลและถอดบทเรียนชุมชนกองทุนแม่ของ แผ่นดิน ๑๗ ชุมชน		↔	↔			
-การติดตามและประเมินผลเพื่อรายงานให้ผู้บังคับบัญชา ทราบ นำข้อที่บกพร่องไปปรับปรุงพัฒนาดำเนินการต่อไป				↔	↔	↔

๘. งบประมาณ

ประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เป็นเงิน ๔๔,๖๐๐.-บาท รายละเอียด ดังนี้
 ๑. ค่าใช้จ่ายในการอบรมจัดทำแผน เป็นเงิน ๒๖,๐๐๐.-บาท
 -ค่าอาหารพร้อมอาหารว่างและเครื่องดื่มไม่ครบมือ สถานที่ราชการ เป็นเงิน
 ๑๕,๐๐๐.-บาท (๑๕๐.-บาท x ๑๐๐ คน x ๑ วัน)

- ค่าสมนาคุณวิทยากร (ราชการ) เป็นเงิน ๓,๖๐๐.-บาท
(๖๐๐.-บาท x ๒ คน x ๓ ชั่วโมง)
- ค่าสมนาคุณวิทยากร (เอกชน) เป็นเงิน ๒,๔๐๐.-บาท
(๑,๒๐๐.-บาท x ๒ คน x ๑ ชั่วโมง)
- ค่าวัสดุ เป็นเงิน ๕,๐๐๐.-บาท
- ๒.ค่าใช้จ่ายในการศึกษาดูงานฯ เป็นเงิน ๑๘,๖๐๐.-บาท(ประสานขอยืมรถจากสถาบันพัฒนาข้าราชการและสำนักการศึกษา)
- ค่าอาหารพร้อมอาหารว่างและเครื่องดื่มไม่ครบมือ สถานที่ราชการ เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐.-บาท (๑๕๐.-บาท x ๑๐๐ คน x ๑ วัน)
- ค่าสมนาคุณวิทยากร (ราชการ) เป็นเงิน ๑,๒๐๐.-บาท
(๖๐๐.-บาท x ๒ คน x ๑ ชั่วโมง)
- ค่าสมนาคุณวิทยากร (เอกชน) เป็นเงิน ๒,๔๐๐.-บาท
(๑,๒๐๐.-บาท x ๑ คน x ๒ ชั่วโมง)

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

๙.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จระดับผลผลิต (Output) และตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์ (Outcome)

๙.๒ วิธีการและเครื่องมือในการติดตามและประเมินผลความสำเร็จ รายละเอียดตามตารางเปรียบเทียบตัวชี้วัดความสำเร็จ ดังต่อไปนี้

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	วิธีการ/เครื่องมือ
เป้าหมาย(ผลผลิต/ Output) ๑. จัดอบรมให้ความรู้การจัดทำแผนปฏิบัติงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศ และกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศมีแผนปฏิบัติงาน จำนวน ๑๗ ชุมชน ๒.กองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างน้อย ๓ กิจกรรมต่อปี เช่น -การทอดผ้าป่าสมทบกองทุนแม่ของแผ่นดิน -จำหน่ายสินค้าหารายได้เข้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน	-กลุ่มเป้าหมายร้อยละ ๘๐ เข้าร่วมอบรม -กองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศมีแผนปฏิบัติงาน จำนวน ๑๗ ชุมชน -ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศ จำนวน ๑๗ ชุมชน	- จัดอบรม -ผู้เข้าอบรมจำนวน ๑๐๐ คน -ผู้เข้าอบรมจัดทำแผนปฏิบัติงานชุมชนละ ๑ แผน -ติดตามประเมินผลกองทุนแม่ของแผ่นดินเขตประเวศดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างต่อเนื่อง -แบบฟอร์มรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานรายเดือน

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	วิธีการ/เครื่องมือ
<p>-จัดทำแผนให้อาสาสมัครเฝ้าระวังภัยยาเสพติด เดินตรวจระวังภัยในชุมชน</p> <p>-จัดทำแผนการประชุมคณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดินเพื่อวิเคราะห์ปัญหา ยาเสพติดและการขอมติในการใช้จ่ายกองทุน</p> <p>-กิจกรรมเยาวชนป้องกันภัยยาเสพติดในชุมชน</p> <p>-กิจกรรมรณรงค์การป้องกันปัญหา ยาเสพติดในชุมชน</p> <p>-กิจกรรมประเพณีสงกรานต์</p> <p>-กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ เป็นต้น</p> <p>วัตถุประสงค์(ผลลัพธ์/ Outcome)</p> <p>๑.เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเข้าใจในการดำเนินการกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศ</p>	<p>ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศจัดทำแผนปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องตามเกณฑ์ประเมินความเข้มแข็ง ๑๒ ข้อ จำนวน ๑๗ ชุมชน</p>	<p>จัดทำแผนปฏิบัติงานตามเกณฑ์ความเข้มแข็ง ๑๒ ข้อได้แก่</p> <p>๑.ผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็งมีกิจกรรมที่ได้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>๒.สมาชิกในชุมชนให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>๓.ประชุมหารือในชุมชนเรื่องยาเสพติดอยู่เป็นนิจอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหายาเสพติด</p> <p>๔.กิจกรรมในชุมชนดำเนินการโดยยึดหลักพึ่งพาตนเอง</p> <p>๕.มีมาตรการทางสังคมให้เรื่องยาเสพติด ประกาศเป็นสาธารณะและใช้อย่างจริงจัง</p> <p>๖.มีกลไกการเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชนอย่างเป็นระบบและ</p>

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	วิธีการ/เครื่องมือ
๒. เพื่อเป็นการขับเคลื่อนและ พัฒนาการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	-ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน สามารถเข้าสู่เกณฑ์กองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่นอย่างน้อย จำนวน ๔ ชุมชน	<p>มอบหมายภารกิจที่ชัดเจนมีการ บันทึกผลการเฝ้าระวังอย่างเป็น ลายลักษณ์อักษร</p> <p>๗. มีการค้นหาปัญหาสาเหตุใน ชุมชนอยู่เสมอยอมรับผล/ไม่ปิดบัง</p> <p>๘. มีกิจกรรมป้องกันและแก้ไข ปัญหาสาเหตุที่สอดคล้องกับ สภาพปัญหา</p> <p>๙. มีประสามติของคนในชุมชน เห็นชอบต่อการเข้าร่วมเป็น หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน</p> <p>๑๐. มีการจัดตั้งกองทุนยาเสพติด ของชุมชนเพื่อนำมาใช้ในกิจกรรม ป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุ</p> <p>๑๑. มีการบูรณาการอย่างเข้มแข็ง ของกลุ่มองค์กรชุมชนต่าง ๆ ที่มี อยู่ในชุมชน</p> <p>๑๒. มีกิจกรรมการแสดงผลถึงความจงรักภักดีอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>-แบบการตรวจสอบสุขภาพกองทุนแม่ของแผ่นดิน</p> <p>-การประเมินความเข้มแข็งของ กองทุนแม่ของแผ่นดินตามเกณฑ์ ความเข้มแข็ง ๑๒ ข้อ</p>

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑. สำนักพัฒนาสังคมและสำนักงานเขตควรจัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยเฉพาะในชุมชนเมืองกรุงเทพมหานคร โดยจัดทำแนวทางการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในชุมชนกรุงเทพมหานคร เพื่อให้กองทุนแม่ของแผ่นดินในแต่ละชุมชนและเจ้าหน้าที่ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและพัฒนาขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๒. สำนักพัฒนาสังคมและสำนักงานเขตควรกำหนดแผนปฏิบัติการสร้างกลยุทธ์โดยสร้างความเข้มแข็งกองทุนแม่ของแผ่นดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๓. กรุงเทพมหานครควรจัดตั้งค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ทั้งระดับของกรุงเทพมหานครและระดับ ๕๐ สำนักงานเขต เนื่องจากปัจจุบันสำนักงาน ป.ป.ส. จะเป็นผู้จัดสรรเงินอุดหนุนรัฐบาลให้ดำเนินการ จึงทำให้ขาดความต่อเนื่อง

๔. สำนักงาน ป.ป.ส. ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีผลการดำเนินงานดีเด่น หรือชุมชนที่เป็นศูนย์การเรียนรู้เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานกับกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๕. สำนักงานเขตควรมีการสนับสนุนให้ชุมชนมีการจัดตั้งเป็นกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศเพิ่มขึ้นทุกปีให้ครบจำนวน ๔.๓ ชุมชน

๖. สำนักงานเขตควรมีการประสานหน่วยงานภาคเอกชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศ

ผู้นำเสนอผลงานมีความตั้งใจว่าจะนำโครงการดังกล่าวไปปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรมในการติดตามการดำเนินงานของชุมชนอย่างใกล้ชิดตามแผนที่กำหนดเป็นแผนรายเดือน แผนรายปี และเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นกำลังใจให้กับประชาชนในชุมชนต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ปรัชญาแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดิน
แนวทางการดำเนินงาน “กองทุนแม่ของแผ่นดิน”

- นายนภดล จำรัส ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สสอ.เมืองพะเยา
การมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด : กรณีศึกษาชุมชนบ้านดอกบัวตำบล
ท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

- นางสาวสุนิรัตน์ ศักดิ์เดชากุล นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ ความรู้เรื่อง
เทคนิคการขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดินแก้ปัญหายาเสพติด

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑

ตารางการอบรมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศ
จำนวน ๑ วัน

เวลา/จำนวนวิทยากร	เรื่อง/เนื้อหา
เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๐.๐๐ น. ระยะเวลา ๑ ชั่วโมง วิทยากรจากสำนักพัฒนาสังคม	<u>บรรยายเรื่อง</u> - การดำเนินงานของกองทุนแม่ของแผ่นดิน - กลยุทธ์การสร้างความเข้มแข็งของกองทุนแม่ของแผ่นดิน <u>เนื้อหา</u> สร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน
เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. ระยะเวลา ๒ ชั่วโมง วิทยากรจากสำนักพัฒนาสังคม	<u>บรรยายเรื่อง</u> - ข้อมูลการตรวจสอบสุขภาพกองทุนแม่ของแผ่นดิน - เกณฑ์การประเมินความเข้มแข็งของกองทุนแม่ของแผ่นดิน <u>เนื้อหา</u> อธิบายรายละเอียดเพื่อให้ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินประเมินผลการดำเนินการรายปี
เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๔.๐๐ น. ระยะเวลา ๑ ชั่วโมง วิทยากรจากประธานกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับกรุงเทพมหานคร	<u>บรรยายเรื่อง</u> - แผนปฏิบัติการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกองทุนแม่ของแผ่นดิน <u>เนื้อหา</u> สร้างความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติการของกองทุนแม่ของแผ่นดิน
เวลา ๑๔.๐๐ – ๑๕.๐๐ น. ระยะเวลา ๑ ชั่วโมง วิทยากรจากประธานกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับกรุงเทพมหานคร	<u>อภิปราย</u> - การจัดทำแผนปฏิบัติการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน ๑๗ ชุมชน <u>เนื้อหา</u> แบ่งกลุ่มจัดทำแผนปฏิบัติการในการดำเนินการกองทุนแม่ของแผ่นดิน
เวลา ๑๕.๐๐-๑๖.๐๐ น. ระยะเวลา ๑ ชั่วโมง	-สรุปภาพรวมการจัดทำแผนปฏิบัติการและกำชับการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเพื่อจัดทำรายงานส่งตามขั้นตอนต่อไป

ภาคผนวก ๒

ตารางการศึกษาดูงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่เขตประเวศ
จำนวน ๑ วัน

เวลา/จำนวนวิทยากร	เรื่อง/เนื้อหา
เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๑.๐๐ น. ระยะเวลา ๑ ชั่วโมง วิทยากรจากสำนักงาน เขตลาดกระบัง	<u>บรรยายเรื่อง</u> การดำเนินการของกองทุนแม่ของแผ่นดินในชุมชนที่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง <u>เนื้อหา</u> ความเป็นมาของกองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง
เวลา ๑๑.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. ระยะเวลา ๑ ชั่วโมง	ศึกษาดูงานชุมชนที่มีการดำเนินการของกองทุนแม่ของแผ่นดินที่ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง
เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๕.๐๐ น. ระยะเวลา ๒ ชั่วโมง วิทยากรจากประธานกองทุน แม่ของแผ่นดินชุมชนในพื้นที่ เขตลาดกระบัง	<u>บรรยายเรื่อง</u> แรงจูงใจการดำเนินงานของกองทุนแม่ในชุมชนที่ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง <u>เนื้อหา</u> ประสบการณ์การทำงานด้านการบริหารจัดการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

ภาคผนวก ๓
 แผนปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๒
 การดำเนินการกองทุนแม่ของแผ่นดิน
 ชุมชน..... สำนักงานเขตประเวศ

แนวทางดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ					
	เม.ย. ๖๒	พ.ค. ๖๒	มิ.ย. ๖๒	ก.ค. ๖๒	ส.ค. ๖๒	ก.ย. ๖๒
๑.จัดทำแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน	←→					
๒.จัดประชุมแจ้งสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน		←→				
๓.ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ประจำปี ๒๕๖๒ -การทอดผ้าป่าสมทบกองทุนแม่ของแผ่นดิน -จำหน่ายสินค้าหารายได้เข้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน -แผนการตรวจพื้นที่ของอาสาสมัครเฝ้าระวังภัย ยาเสพติด -แผนการประชุมคณะกรรมการกองทุนแม่ของ แผ่นดินเพื่อวิเคราะห์ปัญหา ยาเสพติดและการขอมติ ในการใช้จ่ายกองทุน -กิจกรรมเยาวชนป้องกันภัยยาเสพติด -กิจกรรมรณรงค์การป้องกันปัญหา ยาเสพติดใน ชุมชน -กิจกรรมประเพณีสงกรานต์ -กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ เป็นต้น	←					→
๔.สรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนในแต่ละกิจกรรม	←					→
๕.จัดทำรายงานตามแผนปฏิบัติการ	←					→

